

Merethe Due Jensen (KRF):

Kristeligt Folkeparti finder det rimeligt, at staten får lidt for den ulejlighed, den har ved at stille kreditværdighed til rådighed, og derved beregner en provision på samme måde, som andre kreditydere kræver det.

Derfor kan vi støtte lovforslaget.

Finansministeren (Lykkesøft):

Jeg skal takke for den overvejende velvillige modtagelse, idet jeg formoder, at også de par regeringspartier, der ikke nåede op på talerstolen, vil vise sig positive i den fortsatte behandling.

Jeg skal prøve at svare på de par spørgsmål, der er rejst.

For at starte bagfra: Hr. Kim Behnke spurgte, om meningen var at forbedre statsbudgettet. Svaret er ja. Det er en del af de samlede budgetforbedringer i størrelsesordenen en halv milliard kroner, som vi har indarbejdet i ændringsforslagene til finansloven. De fleste var ting, der enten kom af sig selv som følge af rentefald, eller noget, der kunne gøres administrativt. Her har vi at gøre med det eneste af bidragene, som vil kræve en lovgivning.

Fra Venstres og De Konservatives ordførere blev der spurgt, i hvilket omfang dette her kunne siges at have tilbagevirkende kraft, og i hvor høj grad det omfattede allerede ydede lån. Dertil er jeg selvfølgelig nødt til at sige, at jeg ikke mener, det i juridisk forstand på nogen måde kan kaldes tilbagevirkende kraft. Men det er helt åbenbart, at skal man have et provenu i denne størrelsesorden, er man også nødt til at opkræve provisionen af de gamle lån. Man kan sige, at det provenuskøn, der ligger i lovforslaget, sådan set alene hviler på de lån, der er ydet. Så i det omfang, det betyder en reservation fra Venstre og De Konservative, må jeg selvfølgelig sige, at der ikke er meget tilbage af lovforslagets formål, hvis man skulle ændre det i den retning, som Venstre og De Konservative foreslår, for så vil der ikke være noget nævneværdigt bidrag til statens finanser i 1994.

Med hensyn til hr. Tommy Dinesens betragtninger vedrørende Øresundsforbindelsen er det selvfølgelig værd at bemærke, at vi aftalemæssigt i forhold til kyst til kyst-forbindelsen er afskåret fra at anvende en sådan provisionsberegning i forhold til de udgifter, der vedrører kyst til kyst-forbindelsen. Derimod

vil landanlæggene komme til at bidrage. Der er tale om et meget lille millionbeløb – jeg tør ikke sige nøjagtig hvor meget. Men ved udgangen af forrige år svarer det til en halv million kroner i bidrag fra landanlæggene. Det vil selvfølgelig vokse med de investeringer, der er i gang.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

21) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 10:

Forslag til folketingsbeslutning om en ny lov om inddrivelse af offentlige tilgodehavender.

Af Jens Thoft (SF) m.fl.

(Fremsat 14/10 93).

Forslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Justitsministeren (Erling Olsen):**

Det beslutningsforslag, som medlemmer af SF har fremsat om en ny lov om inddrivelse af offentlige tilgodehavender, er ganske ambitiøst.

Der ønskes en ny eller ændret lovgivning på en lang række vanskelige områder, og forslagene herom uddybes og detaljeres nærmere i bemærkningerne til beslutningsforslaget.

Lad mig med det samme sige, at jeg synes, det er et sagligt og dygtigt udformet beslutningsforslag, og jeg er meget enig i dets hovedformål og i mange af de initiativer, der foreslås.

Grundlæggende er jeg således helt enig med forslagsstillerne i, at vi bør sikre en effektiv

[Justitsministeren]

inddrivelse af de tilgodehavender, som det offentlige har. Det er ikke kun hensynet til de offentlige finanser, der bærer dette synspunkt. Det er vel lige så meget – eller mere – at vi skylder de pligtopfyldende mennesker, der betaler det offentlige, hvad de skal og til tiden, at de ikke kommer til at betale for dem, der ikke lever op til deres forpligtelser.

Det er synspunkter, som de senere års finanslovaftaler viser at et bredt flertal her i Tinget deler. Netop det, at der er tale om vidtrækkende forslag på mange områder, indebærer samtidig, at vi skal passe på ikke at forfalde til hastværksarbejde.

I beslutningsforslaget pålægges regeringen hurtigst muligt og inden den 1. november 1993 at fremsætte lovforslag på disse mange områder. Denne frist lader sig selvsagt ikke opfylde. I øvrigt vil jeg nok mene, at en så omfattende lovregulering på dette felt ikke kan udarbejdes på få måneder, men må kræve et egentligt udvalgsarbejde bl.a. med inddragelse af de kommunale myndigheder. Sagen jo er den, at selv om de fleste af os kan tiltræde, at inddrivelsen af gæld til det offentlige bør være så effektiv som muligt, gør der sig trods alt nogle modhensyn gældende på dette område.

I den offentlige forvaltning er det således en gylden regel, at myndighederne skal bruge deres magtmidler med hensynsfuldhed og med sans for sagens proportioner. Nogle inddrivelsesmidler er væsentligt mere byrdefulde for skyldneren end andre midler og skal derfor bruges med større forsigtighed. En skyldner, der viser vilje til at betale, bør desuden ikke mødes med de samme inddrivelsesmidler som den debitor, der bevidst unddrager sig betalingen.

Endelig er der jo trods alt også skyldnere, som søger at betale enhver sit, men som befinder sig i en håbløs økonomisk situation. Selv om udgangspunktet som nævnt skal være, at inddrivelsen af de offentlige tilgodehavender skal gøres effektiv, kan der derfor være grund til ikke at skære alle gældsposter eller alle skyldnere over én kam. Dette forhold kan tale imod at lave én samlet lovgivning på dette område.

Hertil kommer, at vi jo ikke befinder os i år 0. Allerede i dag gør medarbejderne i de forskellige forvaltninger et stort og effektivt arbejde for at inddrive de offentlige fordringer. Der

er tale om professionelle folk, som kender og kan bruge den lovgivning, vi har. De har vist vilje til inden for de gældende regler at gå nye veje for at effektivisere inddrivelsen. Vi skal passe på, at vi ikke ved at gennemføre en hurtig og omfattende reform på disse indviklede områder i virkeligheden svækker inddrivelsen af det offentliges tilgodehavender i stedet for at styrke den.

Jeg vil også gerne pege på, at regeringen allerede har sat en række initiativer i gang med henblik på at styrke tvangsinddrivelsen af gælden til det offentlige. Vi overvejer således i et samarbejde mellem forskellige ministerier, om der er endnu flere offentlige krav, som bør kunne inddrives ved lønindeholdelse. Regeringen vil desuden fremsætte et forslag, hvorefter gebyrer m.v. efter gebyrloven kan inddrives ved lønindeholdelse, hvis hovedkravet kan inddrives på denne måde.

Jeg kan desuden oplyse, at der med udgangspunkt i finanslovaftalerne for 1992 og 1993 for tiden overvejes regelændringer for at modvirke for lav forskudsregistrering og dermed begrænse tilgodehavender fra det offentlige i form af restskatter. Der arbejdes også i et samarbejde mellem Justitsministeriet og Skatteministeriet på en model, hvorefter erhvervsdrivende, der ikke betaler til det offentlige, som de skal, får en kortere kreditperiode. Hvis det ikke hjælper, kan der stilles krav om sikkerhedsstillelse, og er det heller ikke nok, kan den erhvervsdrivende blive frataget sin skatte- eller momsregistrering.

Disse initiativer er jo i vidt omfang i tråd med de forslag, som beslutningsforslaget indeholder, og viser netop, at regeringen et langt stykke hen ad vejen er enig med forslagsstillerne.

Nogle af beslutningsforslagets tanker kan jeg imidlertid ikke tilslutte mig. Det gælder f.eks. ideen om en generel regel om en femårig forældelse for offentlige fordringer. Denne idé vil de offentlige skyldnere kunne spekulere i; det gælder bare om at trække betalingen ud, til femårsfristen sprænges; den vil derfor kunne bidrage til en udhuling af den almindelige betalingsmoral.

Sammenfattende er regeringen således helt enig med forslagsstillerne i beslutningsforslagets hovedformål. Regeringen har da også iværksat en række initiativer med henblik på at

[Justitsministeren]

effektivisere tvangsinddrivelsen. Når jeg således ikke her og nu kan støtte beslutningsforslaget, skyldes det ikke så meget principiel uenighed, men derimod at vi bør vente og se, hvad disse initiativer kan føre til, før vi skrider til en stort anlagt lovrevision på dette område.

Pia Gjellerup (S):

Der bliver færre restanter, men restancerne ser fortsat ud til at stige, om end det ikke er i den samme takt, som vi har set det tidligere. Sådan kommer meldingerne til os fra de mange instanser, som har penge til gode hos borgere og virksomheder. Vi kan derfor allerede drage den konklusion af mange års indsats, at de mange initiativer, der er taget i de senere år for at inddrive restancer til det offentlige mere effektivt, kun næsten har kunnet holde trit med gældsudviklingen.

I Socialdemokratiet har vi været forrest, når der skulle tages initiativer, der kunne standse og vende – det må forhåbentlig også komme – udviklingen i de offentlige restancer. Langt hen ad vejen har vi mødt velvilje fra SF – der i dag følger tråden op – og fra flere andre partier i Folketinget. Det er lykkedes at nå til enighed ved vedtagelsen af de to seneste finanslove mellem henholdsvis de tidligere og de nuværende regeringspartier om indgreb, der har styrket det offentliges stilling over for skyldnerne.

I disse aftaler er der endnu emner, som vi arbejder med den endelige udmøntning af. Herunder hører spørgsmålet om udformningen af et skyldnerregister under en eller anden form, der opfylder såvel retssikkerhedsmæssige krav som krav til effektiviteten. Det gælder også spørgsmålet om udformningen af et næringsforbud – som også kaldes mange andre ting – af en mere generel form end det, vi allerede har gennemført på en række mere specifikke fagområder. Her har vi set gode resultater på bl.a. hyrevognsområdet, hvor de ved første øjekast temmelig skrappe bestemmelser har været med til at højne erhvervet ved at luge nogle uheldige elementer ud. Det har været til gavn for de dygtige og ordentlige vognmænd, der både slipper for, at andre slider på deres renommé, og for at skulle betale andres gæld. Det er et eksempel, som vi kunne gentage i forhold til andre grupper, hvor vi også har foretaget lignende indgreb.

Her er vi i virkeligheden ved kernen af hele diskussionen, nemlig at indsatsen imod dårlige betalere er en indsats, der gavner alle dem, der svarer enhver sit.

Justitsministeren har nævnt nogle af de nye initiativer, som regeringen arbejder med, og som vi i Socialdemokratiet fuldt ud støtter. Som det er forslagsstillerne bekendt – og det refereres der også venligt til i bemærkningerne – stillede Socialdemokratiet en række beslutningsforslag på restanceområdet tilbage i foråret 1991. Jeg genkender en række af de overvejelser, som vi gjorde os dengang, i SF's beslutningsforslag. Vi foreslog dengang, at man indledte arbejdet med at skabe en samlet inddrivelseslov. Systematiseringen af de mange overvejelser og opfølgningen af dem har været til stor hjælp i det arbejde, der siden fulgte.

Jeg har dog også haft lejlighed til som en af initiativtagerne at se nogle af svaghederne i en sådan ensretning af behandlingen af meget forskellige typer offentlig gæld. Vi er i Socialdemokratiet kommet til den erkendelse, at resultatet af en total ensretning af reglerne ikke vil stå mål med anstrengelserne. Det vil betyde mere bureaukrati og mindre effektivitet i det arbejde, vi lægger for dagen for at øge indsatsen for at inddrive restancerne.

Men modsætningen er god at have, for det betyder, at reglerne ændres stille, men sikkert, så der bliver en større konkret effektivitet, hvor midlerne tilpasses de enkelte typer restancer, og hvor midlerne harmonerer med hinanden. Jeg kan derfor på Socialdemokratiets vegne konkludere, at vi selvfølgelig – og det vil også være fremgået af arbejdet i de senere år – fuldt ud deler det helt overordnede synspunkt, der ligger bag SF's forslag. Men vi er ikke fuldt ud enige i mere. Sådan som det også har vist sig ved, at vi ikke yderligere har fulgt op på ideen om at lave en samlet inddrivelseslov, er vi ikke enige i den anviste løsning.

Justitsministeren har kommenteret en række enkeltelementer, som jeg vil tilslutte mig, bl.a. fordi jeg ikke har mere tid. Derfor vil jeg afslutningsvis melde, at vi vil afvise forslaget. Men jeg synes, vi skal benytte udvalgsarbejdet til at finde frem til de emner, som vi kan samles om, og som vi i fællesskab vil kunne realisere.

Kirkegaard (KF):

Man kan ikke være uenig med SF i, at det er

[Kirkegaard]

et stort problem, at restancerne til det offentlige er af den størrelsesorden, som det fremgår af bemærkningerne til dette beslutningsforslag.

Det er også fremført flere gange af de praktiske folk, primært i kommunerne, at det ville være en fordel, at bestemmelserne om inddrivelse af offentlige tilgodehavender blev gjort mere ensartede og blev samlet i én lov. Så ville problemerne med at inddrive restancer efter deres opfattelse blive mere overskuelige.

Derfor skal SF ikke have utak for at have fremsat forslaget. Der bliver jo hermed i udvalget skabt mulighed for at analysere de enkelte elementer i forslaget og herunder forskellen mellem disse og den eksisterende retstilstand. Og herunder bliver der selvfølgelig også mulighed for at undersøge, om det er forslagsstillerne, eller det er fru Pia Gjellerup, der har ret i, at anstrengelserne ved at samle det hele i én lov ikke står mål med det resultat, man ville få ud af det.

Hovedindtrykket er, at SF går ganske hårdt til værks med forslaget. Man kan sige, at folk naturligvis skal betale, hvad de skylder, også til det offentlige, og man kan vel næsten ikke gå for hårdt til værks. Men også skyldnere har krav på en fair retstilstand og en fair behandling. Det skyldes jo ikke altid od vilje, at man kommer til at skyldte det offentlige penge. Årsagen kan være begivenheder, som man ikke selv er herre over. Hertil kommer, at hvis det offentliges muligheder for at inddrive restancer er ekstremt vidtgående, kan private kreditorer over for de samme personer blive meget dårligt stillet.

Der er i de senere år strammet kraftigt op på mulighederne for at inddrive offentlige restancer. Det har vi støttet i Det Konservative Folkeparti, og resultaterne er heller ikke efter vores opfattelse udeblevet, men yderligere stramninger bør af ovennævnte grunde overvejes omhyggeligt.

Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte forslaget, men vi medvirker gerne i et seriøst udvalgsarbejde for at analysere hovedproblemstillingen og herudover de enkelte elementer i forslaget.

Svend Heiselberg (V):

I Venstre er vi naturligvis imod, at der er stor gæld til det offentlige, men modsat må vi også

sige, at der kan have gjort sig forhold gældende, der gør, at man måske også uforvarende er kommet i en sådan gæld til det offentlige.

Vi forsøgte jo at få strammet bestemmelserne noget op, og vi må vel også sige, at det har virket meget godt. Så kan man altid spørge, om det er godt nok, og om det virker, men vi synes, at siden vi har lavet en strengere opstramning, er det gået bedre, og at der også skal mere tid til at vurdere, hvorvidt der skal en yderligere opstramning til.

Så vi må sige, at fra Venstres side kan vi ikke støtte forslaget.

Ole Donner (FP):

Jeg vil henholde mig til nogenlunde de samme bemærkninger, som kom fra Det Konservative Folkeparti. Vi vil selvfølgelig være med til at se på forskellige elementer i dette beslutningsforslag, men vi synes altså, at man går lige hårdt nok til værks.

Det er jo sådan, at de offentlige udgifter stiger og stiger, og der bliver færre og færre til at betale, og de, der fortsat går på arbejde, vil man altså kanøfle ekstra. Erhvervsbegrænsninger, offentlige skyldnerregistre og kreditstramninger er nogle ting, som vi ikke umiddelbart kan gå ind for. Vi kan heller ikke gå ind for, at man i alle tilfælde skal kunne tilbageholde i lønnen; og at begynde at hænge folk offentligt ud, fordi de skylder penge, synes vi ikke er rigtigt.

Så vi må sige, at generelt kan vi ikke støtte forslaget.

Elisabeth Arnold (RV):

I Det Radikale Venstre har vi megen sympati for det forslag, SF har fremsat her. Vi deler mange af synspunkterne, og vi har også gennem de senere år medvirket til adskillige opstramninger og adskillige nyskabelser netop med det formål at effektivisere den offentlige restanceinddrivelse.

Især diskussionen om et offentligt skyldnerregister har vi fundet interessant, ikke så meget fordi det, som den tidligere ordfører, hr. Ole Donner fra Fremskridtspartiet, sagde, handler om at hænge nogle ud, men simpelt hen fordi det handler om, at folk, der skal stifte gæld, benytter sig af, at de offentlige tilgodehavender ikke er almindelig kendt, og at man derfor klart kan se, at personer med store offentlige

[Elisabeth Arnold]

gældsposter udsætter afdrag på disse frem for på private gældsposter, som er lettere at få adgang til og få overblik over, f.eks. gennem de kreditinformationsbureauer, der findes. Derfor er et offentligt skyldnerregister en meget nyttig ting, som kan betyde, at folk også tager offentlig gæld alvorligt og derfor også vil afdrage denne på samme måde, som de vil gøre ved privat gæld.

Vi har også været med til at gennemføre begrænsninger i erhvervsudøvelse som følge af offentlig gæld, og det har vi oven i købet gjort sammen med en borgerlig regering. Det var i sin tid den daværende finansminister Henning Dyremose, der var medforslagsstiller til det. Det var også et drastisk skridt at tage, men måske nok også et skridt, som i realiteten virkede mest ved sin forebyggende virkning. Hvis folk blev klare over, at de kunne blive ramt på brødet ved at skylde det offentlige store beløb, var der altså en kraftig forebyggende virkning dér, og derfor oparbejdedes disse store restancer ikke. Derfor er vi interesseret i at bruge mange af de instrumenter, som også SF peger på i deres forslag, og vi er fortsat interesseret i at finde nye veje til at effektivisere restanceinddrivningerne. Navnlige er vi som sagt interesseret i at finde kombinerede midler, hvor vi både effektiviserer og også forebygger, at restancer overhovedet opstår.

Vi er imidlertid også skeptiske over for den store, samlede strømning, som forslaget her lægger op til. Derfor kan vi ikke umiddelbart støtte forslaget, men vi vil gerne tilsige et grundigt og seriøst udvalgsarbejde, hvor vi kan bruge udvalgsarbejdet som inspiration til nye initiativer på området. Vi ser derfor med fortrøstning frem til udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Fru Elisabeth Arnold nævner, at et skyldnerregister vil være en god ting, således at man, når man går ud og låner penge, ikke kan misbruge systemet ved, at man i et sådant register kan se, at man skylder så og så meget, og så har man måske ikke så store muligheder for at få yderligere kredit. Det kan der måske være nogen rimelighed i.

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge fru Elisabeth Arnold, om man mener i Det Radikale Venstre, at et sådant skyldnerregister også

skulle indeholde bistandsklienter eller andre, som gennem mange år har været på offentlige ydelser og måske endda skal tilbagebetale nogle af dem. Jeg mener, at hvis man vil gå så langt, må det jo være lige så relevant at opføre dem, for de går også ud og låner penge i pengeinstitutterne.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Nu er det jo sådan, at hvis en person søger et nyt lån, f.eks. til køb af bil, og vedkommende skal opgive sin indkomst og sit erhverv, vil det sjældent være nogen hemmelighed, hvis vedkommende er på bistand. Det behøver man såmænd ikke et offentligt skyldnerregister for at blive klar over.

Jeg forestiller mig naturligvis, at et offentligt skyldnerregister skal indeholde egentlige gældsposter for offentlige ydelser, som den pågældende person er pligtig til at betale tilbage, men ikke har bragt i orden endnu. Det er helt klart, hvad der skal stå i et sådant register.

Jens Thoft (SF):

Jeg har med glæde noteret, at samtlige ordførere var enige med SF i sigtet med forslaget, nemlig at der er behov for effektive inddrivelser. Jeg har også glædet mig over, at de fleste af ordførerne tilsagde forslaget velvillig udvalgsbehandling, idet der dog også hos disse ordførere var betæneligheder ved dele af forslaget; men det må vi så prøve at leve med.

Jeg bestrider ikke, at der gøres et effektivt inddrivelsesarbejde, og beslutningsforslaget er ikke ment som en kritik mod dem, der bestrider inddrivelsesarbejdet. Men det er ikke altid effektivt nok, det er ikke altid godt nok, og årsagen er hyppigst, at det er galt med lovgrundlaget, som ikke er tilstrækkelig godt og præcist. Somme tider er årsagen selvfølgelig også, at der ikke altid tages de nødvendige økonomiske og menneskelige hensyn; når vi har at gøre med det, jeg har kaldt inkassobisserne, er systemet indimellem for effektivt, og jeg er ikke uenig i, at alting skal foretages med måde, også inddrivelsen.

En af årsagerne til de voldsomt stigende restancer – mig bekendt er de i hvert fald fortsat stigende; vi har bedt skatteministeren om de seneste tal for restancer på skatteområdet, og jeg er ret sikker på, at når vi får dem, vil det

[Jens Thoft]

vise sig, at de også er steget i sidste runde – har jo været de mange omrokninger i systemet. Det holder måske op med den nye regering – det kan jeg da håbe på – men vi har haft problemerne med kaoset omkring renteaftgiften og arbejdsmarkedsbidraget, og vi har også haft de bedste konkursrytters alt for lette spil.

SF har tidligere forsøgt at sikre, at offentlige tilgodehavender fik en særlig prioritering, men det vendte Folketinget desværre også tommelfingeren ned for. Havde vi sikret, at de offentlige tilgodehavender fik en særlig prioritetsstilling, havde vi samtidig sikret, at man i forbindelse med konkurser, hvor det offentlige stort set er eneste kreditor – og det er netop typisk for konkursrytterne, fordi det typisk er A-skat og moms, der er tale om – kunne gå ind og foretage en egentlig granskning. Så havde man været bedre stillet, også i sager om virksomhedsslagtninger.

Retssikkerheden ved inddrivelse er ikke særlig god. Jeg vil godt referere til et foredrag, som Jon Andersen fra ombudsmandens kontor holdt for pantefogderne i foråret, og som er gengivet i tidsskriftet Pantefogeden nr. 3 fra november 1993. Der spørges, om retsgrundlaget er klart og overskueligt, og det slås fast, at hvis det ikke er tilfældet, må man konstatere, at borgernes retssikkerhed selvfølgelig bliver mindre. Det er også væsentligt, at borgerne behandles på samme måde i de samme situationer.

Og så spørges der: Hvordan er det med retssikkerhedsfaktorerne inden for det kommunale inddrivelsesområde? Jeg vil godt citere svaret på spørgsmålet, om pantefogderne opererer på et systemiseret og velovervejet retsgrundlag:

»Til det spørgsmål vil jeg nøjes med at sige, at jeg misunder jer ikke jeres retsgrundlag. Det er dog usædvanlig sammensat og uoverskueligt. Hovedloven om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m.v. er ganske kortfattet og siger ikke ret meget. Herudover er der et utal af enkeltbestemmelser, der giver beføjelser til at foretage udlæg eller giver kommunalbestyrelsen beføjelser til en eller anden form for inddrivelse, en beføjelse, kommunalbestyrelsen straks delegerer til pantefogderne. Set under ét er selve lovgivningens indretning, hjemmelen til at foretage inddrivelse og de specifikke »pantefogedregler« meget uover-

skuelige. De er fremkommet som enkeltbestemmelser i mange forskellige love, og det er et generelt træk ved klatlovgivning, at den ikke altid bliver lige sammenhængende.

Det, der herudover gør området særligt vanskeligt, er, at I desuden skal være opmærksomme på en række generelle regler, hvoraf nogle er ulovbestemte og andre regler i generel lovgivning.«

En så sonderlemmende kritik rejser ombudsmanden altså af dette område. Der er tale om klatlovgivning, retsgrundlaget er upræcist, reglerne findes et hav af steder, og det er utrolig svært for den enkelte inddriver at overskue disse mange forskellige regler. Og problemet er, at når retsgrundlaget er upræcist, bliver borgernes retsstilling upræcis. Risikoen for tilfældig og ulige behandling bliver så meget desto større.

Formålet med SF's beslutningsforslag om fremsættelse af forslag til en ny samlet lov om inddrivelse af offentlige tilgodehavender er at tilvejebringe det nødvendige samlede overblik for den enkelte inddriver, og jeg kan forstå, at forsamlingen er enig med SF i, at det er vigtigt, at der foretages effektive inddrivelser – ja, det kunne da også lige passe andet, hvis man mente, at slamberterne skulle have det lettere, og så vidt jeg kunne høre, var det kun partiet Venstre, der mente det – og der er altså behov for et samlet overblik, hvis man skal sikre ligestillingen.

Jeg vil godt bringe et eksempel, nemlig den særlige forhøjelse, vi lavede for inddrivelse af offentlige tilgodehavender via løntilbageholdelse for nogle år siden. Vi forhøjede procenten fra 15 til 20, men forudsætningen for, at man kunne inddrive de 20 pct., var, at skyldneren var blevet opfordret til at fremlægge sit budget; hvis budgettet viste, at det nødvendige transbeneficium ikke var til stede, hvis man trak 20 pct., måtte man fortsat kun trække de 15 pct. Det var altså omvendt bevisbyrde, det var pantefogderne, der skulle kunne dokumentere, at der kunne trækkes de 20 pct. Systemet virker også godt nok i nogle kommuner; men i masser af kommuner trækker man 20 pct. – færdigt arbejde – og så må folk brokke sig, hvis ikke de kan leve af det, der bliver tilbage. Men det var ikke forudsætningen for, at Folketinget kunne vedtage den lovgivning.

[Jens Thoft]

Jeg mener derfor konkluderende – og her vil jeg igen gerne holde ombudsmanden foran mig – at der er et akut behov for overskuelige regler på området. Nu får vi lejlighed til at gennemgå det nøjere i udvalget, og for mig er det ikke spor afgørende, om reglen om 5-årsforældelsen ændres til 7 eller 10 år, for det er ikke det, det handler om. Jeg hørte, at justitsministeren havde en ganske rigtig pointe, da han sagde, at det kunne da lige passe, at man opfordrede folk til at trække sager i langdrag, men det er heller ikke det, der er meningen med forslaget; meningen er, at det er urimeligt at lade restancer hænge på folk, når man alligevel aldrig får dem inddraget. Og når kommunerne alligevel efter 5 års forløb afskriver i stor udstrækning, så lad os dog meddele skyldneren det, så skyldneren ikke skal have fornemmelsen af, at der hænger en uoverstigelig gældsbyrde på ham ud i al uendelig fremtid. Vi har også gældssaneringsregler, som netop skal sikre i de situationer.

Jeg vil altså godt opfordre til, at vi bruger udvalgsarbejdet til at prøve at samle os om nogle fælles retningslinjer i et forsøg på at skabe en bedre inddrivelseslov, og så ønsker jeg i øvrigt justitsministeren held og lykke med det arbejde, som jeg har forstået at Justitsministeriet allerede er i gang med. Med ombudsmandens ord: Der er behov for overskuelighed for at sikre borgernes retssikkerhed.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

22) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 27:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af fradrag i forbindelse med manglende udnyttelse af offentlige børnepasningsordninger.

Af Ole Donner (FP) m.fl.
(Fremsat 19/11 93).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Stavad):

Fremskridtspartiet ønsker at indføre et skattefradrag for børnefamilier, der ikke udnytter de offentlige børnepasningsordninger, og det er efter regeringens opfattelse en særdeles dårlig idé. Der er en tendens til at stoppe lønsningen af ethvert problem ned i skattesystemet, men det skaber tilfældigheder og bureaukrati og gør et i forvejen rigeligt svært skattesystem endnu mere uigennemsigtigt.

Regeringen har taget en række initiativer for at få løst venteliste problemerne. Problemet er helt bestemt reelt nok for de familier, der har børn stående på ventelisterne, men der gøres heldigvis en stor indsats i mange kommuner for at få fjernet ventelisterne. De nye orlovsmuligheder, som træder i kraft fra nytår, vil også bidrage til at tage presset af pasningsproblemet, ikke mindst når der er tale om de helt små børn.

Regeringen lægger altså med sin politik op til at spille på mange forskellige strenge. Forældrene får bedre muligheder for selv at passe deres børn; aftalerne med kommunerne betyder, at kommunerne får økonomisk råderum til en udbygning af pasningsmulighederne, og dagplejerne og de nye, mere utraditionelle pasningsmuligheder leverer også et vigtigt bidrag til at sikre børnene gode pasningsmuligheder og trykke opvækstvilkår. Derimod vil vi stærkt advare imod, at problemet forsøges løst gennem nye skattefradrag.

Læser man Fremskridtspartiets beslutningsforslag igennem, tror jeg, at de fleste vil se det uhensigtsmæssige i hele den indretning, man foreslår. Jeg vil også gerne advare imod det princip, som Fremskridtspartiet her forsøger at knæsette, nemlig at det giver ret til et skattefradrag, hvis man ikke gør brug af offentlige tilbud. Som jeg læser forslaget, vil det bl.a. betyde, at såfremt børnene bliver passet i en såkaldt sort dagpleje, får man også ret til et skattefradrag.